

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea din București
1.2. Facultatea	Istorie
1.3. Departamentul	Istoria Românilor și a Sud-Estului European
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii	Istorie IF

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Istoria contemporană a României (1918–1945): Societate, cultură și ideologie în România interbelică						
2.2. Titularul activităților de curs	Prof. dr. Florin Müller						
2.3. Titularul activităților de seminar	Lect. dr. Daniela Popescu						
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	3.2. Din care Curs	2	3.3. Seminar	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	3.5. Din care Curs	28	3.6. Seminar	14
Distribuția fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					24
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					18
Pregătire seminare/ laborator, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutorat					2
Alte activități					–
3.7. Total ore de studiu individual					58
3.8. Total ore pe semestru					100
3.9. Număr de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6. Rezultatele învățării

Cunoștințe	• Studentul/absolventul descrie într-o manieră coerentă principalele evenimente și fenomene istorice în cadrul fiecărei epoci. • Studentul/absolventul descrie și stabilește conexiuni între teorii și perspective istoriografice și compară fenomene istorice complexe. • Studentul/absolventul poate dezvolta concepte și teorii noi, utilizează analiza riguroasă a surselor primare și secundare, interpretarea critică a acestora, formularea ipotezelor testabile și validarea lor prin dovezi istorice, cunoaște literatura de specialitate.
Aptitudini	• Studentul/absolventul face conexiuni între fenomene istorice complexe și aplică metodele de cercetare specifice domeniului istoric. • Studentul/absolventul analizează și evidențiază trăsături comune ale diverselor teorii și perspective istoriografice. • Studentul/absolventul formulează argumente solide, utilizând o metodologie specifică studiului istoric.
Responsabilitate și autonomie	• Studentul/absolventul gândește autonom și analizează critic fenomene istorice în funcție de epocă și din perspectiva diacronică. • Studentul/absolventul gândește critic și analizează sistematic fenomene istorice din diferite perspective corespunzătoare disciplinelor studiate. • Studentul/absolventul formulează interpretări argumentate ale fenomenelor istorice, folosind în mod adecvat metodologia de specialitate.

7. Conținuturi

7.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Definirea tematicii interbelicului românesc și a conceptelor centrale de societate, ideologie și cultură; analiza surselor esențiale, edite și inedite, ale interbelicului românesc 2. România în primul război mondial; analiza opțiunilor strategice, a motivațiilor cultural-ideologice ale acestor opțiuni; între antantiști și germanofili, semnificația determinărilor civilizaționale 3. Unirea Basarabiei, Bucovinei și Transilvaniei cu România; strategiile de integrare; orizonturile cultural-civilizaționale ale elitelor locale versus procesul integraționist central; modelul "statului național unitar" un model politico-ideologic static? 4. Dimensiunile liberalismului imediat postbelic; motivațiile reculului acestuia; politicile sociale de realizare a "universalismului democratic"; către democrația de masă și redistribuirea fondului funciar 5. Curentele social-politice generate de Război; averescanismul-profil social-politic și psihologic; psihoza	Cursul va conecta expunerea clasică a subiectului cu prezentarea unor surse istorice ale acestuia. Folosirea materialului iconografic specific perioadei interbelice.	Prezența la curs constituie un mijloc adecvat pentru studenți de a cunoaște cel mai recent punct de vedere al profesorului asupra problematicei acestuia. De aceea recomand participarea la curs.

tranșeele; noile solidarități ale frontului și contestarea de stânga a liberalismului; personalitatea lui Alexandru Averescu; reculul averescanismului 6. Liberalismul pragmatic; "decada brătienistă" și noua configurație social-legislativă a țării; relația privilegiată cu Monarhia 7. Noul partid de masă și emergența noii contestări la stânga a PNL; Partidul Național Țărănesc între radicalismul de stânga și linia națională din Transilvania; geneza conflictului constituțional după moartea regelui Ferdinand; partizanii Restaurației 8. Contestarea radicală de la dreapta; extremismul LANC și al Mișcării Legionare; elitele fasciste emergente 9. Contestarea radicală de la stânga; explicația marginalității PCR; repere ideologice și sociale 10. Regimul dictaturii regale; statul național-legionar; regimul dictaturii antonesciene 11. Medii culturale și universitare în România interbelică; personalități, creații, dinamici generaționale 12. Minoritățile în România Mare; integrare, excludere, autoexcludere; raportarea la majoritate 13. Economia românească interbelică; ramurile de avangardă; agricultura românească de tip extensiv 14. Construirea ideologiilor culturale; între repere interne și europene; analize de caz: Emil Cioran, Lucian Blaga, Eugen Lovinescu, Tudor Vianu		
Bibliografie: 1. Müller, Florin. Metamorfoze ale politicului românesc 1938-1944, București, Editura Universității din București, 2005 (ediția a doua Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2015) 2. Müller, Florin. Societate-Ideologie-Dictaturi, Editura Universității din București, 2014 3. Hitchins, Keith. România 1866-1947, București, Humanitas, 1994 4. Doctrina țărănistă în România, Antologie de texte realizată de Vasile Niculae, Ion Ilincioiu, Stelian Neagoe, București, Editura Noua Alternativă, 1994 5. Zeletin, Ștefan. Burghezia română: originea și rolul ei istoric, București, Humanitas, 1991 [1925] 6. Lovinescu, Eugen. Istoria civilizației române moderne, [1924-1925] 7. Manoilescu, Mihail. Rostul și destinul burgheziei românești, București, 1942 8. Blaga, Lucian. Opere 9 Trilogia culturii, București, Editura Minerva, 1985 9. Cioran, Emil. Schimbarea la față a României, București, Humanitas, 1990, [1936] 10. Vianu, Tudor. Studii de filozofia culturii, București, Minerva, 1979-1980 11. Tismăneanu, Vladimir. Stalinism pentru eternitate: o istorie politică a comunismului românesc, Iași, Polirom, 2005 12. Veiga, Francisco. Istoria Gărzii de Fier: 1919-1941: mistica ultranaționalismului, București, Humanitas, 1993.		
7.2 Seminar	Metode de predare	Observații
Tema 1. Realitățile sociale, culturale, economice și politice românești după Marea Unire ➤ Problema minorităților ➤ Scena politică după 1918 ➤ Economia și agricultura după Marea Unire ➤ Agenda de politică externă a României în anii '20	Expunerea Explicația Studiul de caz	
Tema 2. Dezbateri și curente intelectuale și politice		

Tema 3. Fascismul. Ascensiunea mișcării de extremă dreaptă în România		
Tema 4. Repere de politică externă românească în perioada interbelică		
Tema 5. Mica Înțelegere și Înțelegerea Balcanică – prezența României		
Tema 6. Relațiile cu Franța și Anglia anii 20-40; Relațiile cu Germania 1933-1941-rolul revizionismului nazist în politica României		
Tema 7. Relațiile cu Uniunea Sovietică 1918-1934		

Bibliografie:

1. Alain Besançon, Originile intelectuale ale leninismului, Humanitas, București, 1993.
2. Armin Heinen, Legiunea „Arhanghelului Mihail”. Miscare sociala si organizatie politica. O contributie la problema fascismului international, Bucuresti, Humanitas, 2006.
3. Cristian Preda, „Zeletin a fost socialist, nu liberal” in Cristian Preda, Modernitatea politica si romanismul, Nemira, 1998, pp. 201-235.
4. Cristian-Ion Popa (coord.), O enciclopedie a gândirii politice românești, vol. II (1918-1948), București, Editura ISPRI, 2019.
5. Eliza Campus, Înțelegerea balcanică, Editura Acad. R.S. România, Bucuresti, 1972.
6. Florin Müller (coord.), Elite parlamentare și dinamică electorală în România 1919-1937, Editura Universității din București, București, 2009.
7. Idem, Metamorfoze ale politicului românesc 1938-1944, București, Editura Universității din București, București, 2005, 2006, 2015 (Editura Argonaut, Cluj-Napoca).
8. Francisco Veiga, Istoria Garzii de Fier 1919-1941. Mistica ultranationalismului, Editura Humanitas, Bucuresti, 1993 (Barcelona, 1989).
9. Ideea care ucide: dimensiunile ideologiei legionare: culegere de studii si antologie de texte, Alexandru Florian, Radu Florian, Victor Neumann, Constantin Pectulescu, Bucuresti, Editura Noua Alternativa, 1994.
10. Irina Livezeanu, Cultură și naționalism în România Mare: 1918-1930, București, Humanitas, 1998.
11. Jean-Baptiste Duroselle, Istoria relațiilor internaționale 1919-1947, vol.1, Editura Științelor Sociale și Politice, București, 2006.
12. Katrin Boeckh, Sabine Rutar (eds.), The Wars of Yesterday. The Balkan Wars and the Emergence of Modern Military conflict, Berghahn, London, 2018.
13. Keith Hitchins, România 1866-1947, ed. a III-a, [traducere de George A. Potra, Delia Rădulescu], Humanitas, București, 2004.
14. Roland Clark, Sfântă tinerețe legionară. Activismul fascist în România interbelică, Iași, Polirom, 2015.
15. Vladimir Tismăneanu, Stalinism pentru eternitate: o istorie politică a comunismului românesc, Iași, Polirom, 2005.
16. Zara Steiner, The lights that failed. European International History 1919-1933, Oxford University Press, New York, 2005.

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Perioada interbelică (1918-1939) constituie un interval esențial al istoriei contemporane a României în care s-a consolidat sistemul instituțional și social al democrației, printr-o serie de reforme politice și sociale, dintre care cele mai importante au fost votul universal și reforma agrară. Cunoașterea adecvată, rațională a acestei perioade interbelice contribuie la constituirea unui bagaj informațional și, mai ales, a unui set explicativ, care fac posibile o serie de conexiuni cu perioada actuală. În acest

sens, concluzia logică este că, departe de a fi "o perioadă de aur", interbelicul românesc a demonstrat că instituțiile democratice, sistemul parlamentar, economia capitalistă (cu rolul foarte puternic al statului), libertățile politice și dinamismul cultural au demonstrat validitatea democrației față de orice formă a sistemelor dictatoriale și totalitare ulterioare. Succesiunea marilor partide democratice la putere, existența unei prese în general libere au permis manifestarea publică a cetățenilor români. Se poate defini acuratețea punctului de vedere că nu există o criză a democrației românești interbelice care să conducă automat către dictaturi de stânga sau de dreapta. Numai renunțarea la instrumentele democrației facilitează ascensiunea liderilor radicali ai fascismului și apoi ai comunismului. România interbelică, ca formă istorică a democrației parlamentare, a susținut social consolidarea unei burghezii mici și mijlocii care a format suportul social al democrației. Analiza anilor '20-'30 pe care o fac la curs relevă inconsistența ideii de lungă durată din istoriografie, și repetată de către opinia publică actuală, că obligatoriu drumul României interbelice era către dictatura carlistă și apoi cele următoare. Viața cultural ideatică a devenit un referențial pentru dezbaterile din perioada comunistă (cu toată amprenta lor ideologică) și de după decembrie 1989. Interbelicul rămâne nu doar un obiect de studiu, ci și o lecție civică a democrației și a matricei europene a civilizației și culturii românești.

9. Evaluare

Tip de activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de evaluare	9.3. Pondere din nota finală
9.4. Curs	Cursul este evaluat (împreună cu seminarul) printr-un examen clasic, oral, în sesiunea de iarnă, de la încheierea semestrului I. Vor fi avute în vedere coerența răspunsurilor, ordonarea lor logică și cronologică, cunoașterea liniilor esențiale ale subiectului și capacitatea de a conecta informații corecte din punct de vedere material.	Cursul este evaluat în sesiunea de iarnă printr-un examen oral; acesta constă în formularea a două subiecte legate de materia de curs și seminar (care nu este identică); nota va ține cont de activitatea de seminar. Subiectele de examen vor fi cunoscute din timp util de către studenți. Preexamenul va privi subiecte de politică externă românească care vor fi discutate la seminar; subiectele de preexamen sunt furnizate din timp studenților.	Cunoașterea materialului informativ, a explicațiilor și semnificațiilor istorice ale perioadei interbelice a României este esențială pentru stabilirea notei finale. Pondere din nota finală o evaluez la 75 %.
9.5. Seminar			

Standard minimum de performanță	Cunoașterea datelor cronologice ale evenimentelor și proceselor istorice din timpul României interbelice.
--	---

Data Completării
29.09.2025

Semnătura titularului de curs
Florin Müller

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

Semnătura Directorului de Departament